

Výlet č. 2 (čtvrtek 9.5. 2024)

Trasa N

Budišov nad Budišovkou, rekr. zařízení Zálesí (528 m) – modrá – Budišov nad Budišovkou, žst. (510 m) **(1 km)** – modrá – Budišov nad Budišovkou, bus (515 m) **(2 km)** – modrá – Budišov nad Budišovkou, nám. (510 m) a zpět **(2,4 km)** – červená – U Křížku (603 m) **(4,9 km)** – neznačeno – Kopřivná, rozhl. Halaška (641 m) a zpět **(6,3 km)** – červená – Vildštejn, zříc., rozc. (525 m) **(7,3 km)** – neznačeno – Vildštejn, zř. (532 m) a zpět **(7,7 km)** – červená – Budišovská silnice (590 m) **(9,2 km)** – červená – Bučina, rozc. (608 m) **(10,2 km)** – červená – Dvorce, náměstí, bus (552 m) **(13,2 km)**

Trasa S

Podlesí, bus (560 m) – modrá – Podlesí, okraj (620 m) **(1,5 km)** – modrá – Červená hora, rozc. (722 m) **(5 km)** – modrá – Červená hora, vrchol (749 m) a zpět **(5,5 km)** – modrá – Zlatá lípa, rozc. (717 m) **(6 km)** – modrá – U Zl. lípy (719 m) **(6,2 km)** – modrá – Zl. lípa (720 m) a zpět **(6,3 km)** – neznačeno – Lávový suk, odb. (716 m) **(6,5 km)** – neznačeno – Lávový suk (710 m) a zpět **(7,5 km)** – neznačeno – Kaple sv. J. Nepomuckého, pam. ČS-Něm. porozumění (679 m) **(8,5 km)** – žlutá – Horní Guntramovice, okraj (600 m) **(10 km)** – modrá – Hor. Guntramovice, bus (595 m) **(10,5 km)** – modrá – Guntramovice, bus (565 m) **(12,5 km)** – modrá – Bučina, rozc. (608 m) **(15,5 km)** – červená – Budišovská silnice (590 m) **(16,5 km)** – červená – Vildštejn, zříc., rozc. (525 m) **(18 km)** – neznačeno – Vildštejn, zř. (532 m) a zpět **(18,4 km)** – červená – U Křížku (603 m) **(19,4 km)** – neznačeno – Kopřivná, rozhl. Halaška (641 m) a zpět **(20,8 km)** – červená – Budišov n. Budišovkou, bus (515 m) **(23,3 km)** – modrá – Budišov nad Budišovkou, žst. (510 m) **(24,3 km)** – modrá – Budišov nad Budišovkou, rekr. zařízení Zálesí (528 m) **(25,3 km)**

Trasa V

Budišov nad Budišovkou, rekr. zařízení Zálesí (528 m) – modrá – Budišov nad Budišovkou, žst. (510 m) **(1 km)** – modrá – Budišov nad Budišovkou, bus (515 m) **(2 km)** – červená – U Křížku (603 m) **(4,5 km)** – neznačeno – Kopřivná, rozhl. Halaška (641 m) a zpět **(5,9 km)** – červená – Vildštejn, zříc., rozc. (525 m) **(6,9 km)** – neznačeno – Vildštejn, zř. (532 m) a zpět **(7,3 km)** – červená – Budišovská silnice (590 m) **(8,8 km)** – červená – Bučina, rozc. (608 m) **(9,8 km)** – červená – Dvorce, náměstí, bus (552 m) **(12,8 km)** – neznačeno – Horní Guntramovice, bus (595 m) **(18,5 km)** – žlutá – Horní Guntramovice, okraj (600 m) **(19 km)** – žlutá – Kaple sv. J. Nepomuckého, pam. ČS-Něm. porozumění (679 m) **(20,5 km)** – neznačeno – Lávový suk, odb. (716 m) **(21,5 km)** – neznačeno – Lávový suk (710 m) a zpět **(22,5 km)** – neznačeno – U Zlaté lípy (719 m) **(22,7 km)** – modrá – Zlatá lípa (720 m) a zpět **(22,8 km)** – modrá – Zlatá lípa, rozc. (717 m) **(23 km)** – modrá – Červená hora, rozc. (722 m) **(23,5 km)** – modrá – Červená hora, vrchol (749 m) a zpět **(24 km)** – modrá – Podlesí, okraj (620 m) **(27,5 km)** – modrá – Budišov nad Budišovkou, rekr. zařízení Zálesí (528 m) **(31,5 km)**

Poznámka: trasy S a V v tomto výletu již nezachází k rozcestí Budišov nad Budišovkou, náměstí

Spojení

bus Budišov nad Budišovkou, aut. st. (7:00, 9:15) – Budišov nad Budišovkou, Podlesí, točna (7:10, 9:25)

bus Dvorce, nám. (12:35, 15:20, 17:13) – Budišov nad Budišovkou, u rybníka (12:50, 15:35, 17:28)

Zajímavosti a pamětihodnosti

Budišov nad Budišovkou – město (2910 obyv.), od roku 2003 městská pam. zóna, horní město založeno ve 13. st. pány z Kravař (těžba olova a stříbra), v r. 1301 připomínáno jako majetek olomoucké kapituly, v l. 1323-1450 olomouckých biskupů, město několikrát vyhořelo, značné škody po 30-leté válce a válce slezské, rozkvět města v 16. st. a na přelomu 19. a 20. století, od roku 1892 napojeno žel. trati ze Suchdola nad Odrou, vznik prům. závodů (tkalcovna, pila, tabačka, kamenolom), radnice z r. 1635 znehodnocena novogot. přestavbami, dominantou města monumentální barokní farní kostel Nanebevzetí P. Marie z let 1747-55 od M. Thalherra (dvojvěží z l. 1847-1912 od J. Kunce), u vchodu rokoková socha Panny Marie z r. 1795, jedna z nejhodnotnějších plastik na Opavsku, přes řeku Budišovku pozdně barokní kamenný most z r. 1773 (tech. památka) s barokní sochou sv. Jana Nepomuckého z roku 1725, u mostu barokní patrový býv. vodní mlýn ze 2. pol. 18. století, ve kterém sídlí Muzeum břidlice (v zahradě od r. 2015 nová venkovní geolog. expozice) a informační centrum, jv. od města autokempink s přír. koupalištěm; **Rozhledna Halaška** – přibližně 30 m vysoká ocelová rozhledna na vrchu Kopřivná (641 m) je otevřena od června roku 2021, byla postavena v rámci přeshraničního projektu Silesianka (Stezka rozhleden a vyhlídkových míst Euroregionu Silesia); **Vildštejn** – pam. chráněné hradiště, terénní stopy po hradu (archeologická lokalita) založeném na přelomu 13. a 14. st. (prvně zmiňován v r. 1316 jako majetek olomoucké kapituly) na skalnatém ostrohu nad bezejmenným přítokem říčky Lobník, hrad zanikl o století později za války mezi markrabaty Joštem a Prokopem, dochovány pouze nízké sutě zasypané základové zdi, valy a příkopy, podle pověsti se zde v roce 1621 skrýval při útěku z Fulneku J. A. Komenský, v údolí říčky Lobník skála „Kazatelna“ – údajné místo jeho kázání; **Dvorce** – obec zmiňovaná roku 1339, již v roce 1363 městečkem, od roku 1406 městem, tvrz ze 14. století připomínaná po roce 1600 jako panský dům, zanikla beze stopy za 30-leté války, koncem 17. století čarodějnické procesy, od 18. století rozvoj tkalcovství a export plátna po Evropě, v l. 1898-1931 v provozu úzkokolejka z Ondrášova do Dvorců, město vyhořelo v l. 1751 a 1834, ztráta statusu města po 2. sv. válce, na náměstí osmiboká kašna s klasicistní sochou Neptuna, barokní farní kostel sv. Jiljí je z l. 1752-53, severně od kostela pam. chráněná empírová patrová fara; **Guntramovice** – část města Budišov nad Budišovkou, ves připomínaná roku 1456, v roce 1758 za sedmileté války byli u vsi poraženi Prusové Rakušany (celá ves vyhořela), památkově chráněný barokní hřbitovní areál – filiální kostel sv. Jakuba Většího z r. 1736 vyhořelý r. 1758, ohradní hřbitovní zeď se vstupní bránou z pol. 18. století, barokní bývalá fara z r. 1758, v okolí vsi památné stromy – Markétčina lípa velkolistá (obvod kmene 435 cm, výška 23 m) a 2 památné Guntramovické duby letní (obv. kmenů 670 a 610 cm, výška 24 a 21 m, stáří 375 a 325 let), jihozáp. od Hor. Guntramovic na Cestě česko-německého porozumění u kamenného památníku prusko-rakouské bitvy byla v roce 1758 postavena kaple sv. J. Nepomuckého se zvonící, obložená hořickým pískovcem; **Lávový suk** – útvar odkrytý v býv. čedičovém lomu (vrchol Červená hora přibližně před dvěma miliony let aktivním stratovulkánem), v oblasti lze pozorovat i další kulovité odlučnosti čediče; **Zlatá lípa** – lípa velkolistá s obvodem kmene 360 cm a výškou 14 m patří k památným stromům menšího vzrůstu, jelikož strom roste na kopci, kde je vystaven extrémním větrným podmínkám, lidové označení stromu pochází z období 7-leté války (1756-63), v okolí lípy mnoho čedičových balvanů a zbytků ztuhlé bublinové lávy; **Červená hora** (749 m) – nejvyšší vrchol v okrese Oprava, nevýrazný, plochý útvar z dálky dobře rozeznatelný díky telekomunikačnímu stožáru, v lese skryta meteorologická stanice, která zahájila svou činnost v r. 1952, tehdy sloužila potřebám dělostřelectva nedalekého vojenského prostoru Libavá, od roku 1954 ale slouží také hydrometeorologickému ústavu, nepřetržitá pozorování se provádí od roku 1970; **Podlesí** – část města Budišov nad Budišovkou, lesní lánová ves uváděna roku 1456, do roku 1949 nazývána Šumvald, hřbitovní kostel sv. Mikuláše z l. 1785-86, poškozený koncem 2. sv. války, zbořen v r. 1965, před zaniklým kostelem kamenný kříž (krucifix) z roku 1893, jv. od hřbitova Polzerova kaple obnovená v roce 2008, u domu čp. 126 částečně v zemi zapuštěný památný chráněný smírčí kříž z 16.-17. století, jeden z mála dochovaných na území Moravskoslezského kraje

Občerstvení

Budišov nad Budišovkou, Dvorce, RZ Zálesí

Turist. přístřeší a odpočívadla: rozc. U Křížku, rozhledna Halaška, Horní Guntramovice, Památník Česko-německého porozumění, Zlatá lípa, rozc. Podlesí-okraj, Podlesí-střed, RZ Zálesí